

Status på dansk- uddannelsesområdet 2024

Indhold

Tilsyn med danskuddannelse	3
Konklusioner	4
Danskuddannelsestilbuddet	5
Uddannelserne og udbydere i København	6
Kursistsammensætning	7
Indplaceringen på danskuddannelserne	8
Selvforsørgende der læser danskuddannelserne	9
Nationalitet	10
Administrativt tilsyn	11
Administrative procedurer	12
Indberetning af data	12
Økonomisk tilsyn	13
Årsregnskaber	14
Retmæssighed i henvisningerne	14
Modultakster	15
Pædagogisk tilsyn	16
Sprogcentrets adresser og lokaler	17
Undervisernes kvalifikationer	17
Observationer af undervisning	17
Tilfredshed	18
Fravær	18
Gennemførelses procent	19
Karakterer	19
Sammenhæng mellem pris og kvalitet	20

Tilsyn med danskuddannelse

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen fører løbende tilsyn med kommunens udbydere af danskuddannelse. Tilsynet består af et administrativt, et økonomisk og et pædagogisk tilsyn.

Tidligere har Beskæftigelses- og Integrationsudvalget modtaget rapporter hvert halve år, hvor udvalget fik en status om forvaltningens tilsyn. Udvalget modtog én rapport pr. udbyder. I 2024 besluttede udvalget, at afrapporteringen fremover kun skal gives én gang om året og at der udarbejdes én samlet rapport for alle tre udbydere.

Foto: AI genereret billede

Konklusioner

-
- ✓ Tilsynet konkluderer, at danskuddannelse ved kommunens udbydere gennemføres i overensstemmelse med lov om danskuddannelse.
-
- ✓ De eksterne sprogskolers modultakster ligger på alle tre danskuddannelser væsentligt under landsgennemsnittet.
-
- ✓ Det kommunale sprogcenters modultakster er højere end landsgennemsnittet. Der skal dog tages højde for, at det kommunale tilbud udelukkende gives til den tungeste målgruppe, mens modultaksten ved landsgennemsnittet også indeholder prisen for de mere ressourcestærke kursister.
-
- ✓ Kursisternes fremmøde er på niveau med landsgennemsnittet. Det samme er karaktergennemsnittet ved de afsluttende prøver.
-
- ✓ Kursisttilfredsheden har ved de private sprogskoler levet op til målsætningen om 80 pct. tilfredshed. Tilfredsheden med undervisningen på den kommunale sprogskole er ligeledes høj.
-

Dansk- uddannelses- tilbuddet

Foto: Colourbox.dk

Uddannelserne og udbydere i København

Danskuddannelserne er grundlæggende uddannelser, hvor kursisterne lærer at forstå, tale, læse og skrive dansk, og samtidig tilegner sig viden om dansk kultur, sociale normer og arbejdsmarkedet. Danskuddannelsen består af tre forskellige uddannelser Danskuddannelse 1, Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3 (herfra DU1, DU2 og DU3), som er målrettet borgere med forskellige uddannelsesbaggrund. Se evt. bilag 2 for en nærmere specificering af danskuddannelserne.

Københavns kommune har tre udbydere af dansk-uddannelse. Danskuddannelse til selvforsørgende voksne udlændinge m.fl. (s-kursister) leveres i dag af Studieskolen i København og UCplus A/S. Kontrakterne med de to leverandører løber i perioden 1. august 2022 til 31. juli 2026.

Danskuddannelse til ydelsesmodtagere (i-kursister) varetages internt af Københavns eget sprogcenter, Jobcenter København – Danskuddannelse, som er en del af Center for Sprog og Integration i Jobcenter København.

Studieskolen i København

Selvforsørgende voksne udlændinge (s-kursister)

UCplus A/S

Selvforsørgende voksne udlændinge (s-kursister)

Jobcenter København – Danskuddannelse

Center for Sprog og Integration i

Jobcenter København

Ydelsesmodtagere (I-kursister)

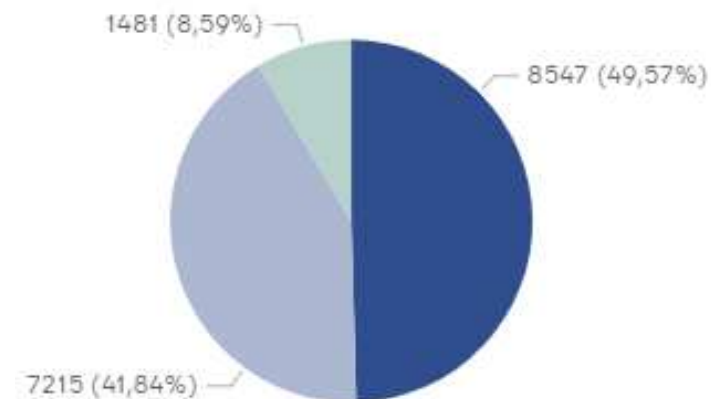
Kursistsammensætning

Langt størstedelen af kursisterne følger undervisning ved de to private udbydere, da kursisterne er selvforsørgende. Figur 1 viser fordelingen af kursister i 2024.

Begge eksterne sprogskoler har oplevet stigninger i antal kursister i 2024, mens optaget på det kommunale sprogcenter har været en anelse lavere end i 2023.

Figur 1 – fordeling på skole

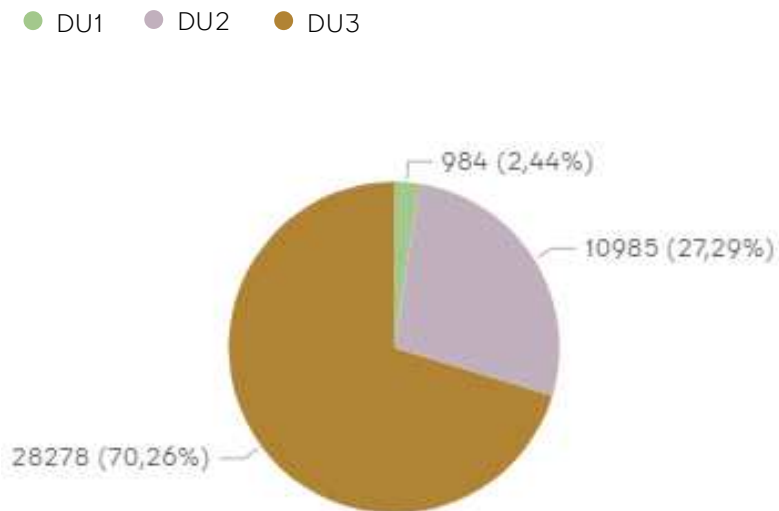
● Studieskolen ● UCPlus ● Jobcenter København...

Indplaceringen på danskuddannelserne

Langt størstedelen af kursisterne er indplaceret på moduler på DU3. Figur 2 viser fordelingen mellem uddannelserne. Der er sket en ændring i fordelingen på de tre danskuddannelser fra 2023 til 2024. I 2023 deltog ca. 75 procent af kursisterne i DU3. Faldet skyldes primært en stigning i henvisninger til DU2 ved de eksterne sprogcentre, hvor særligt UCplus har oplevet en stigning. Henvisninger til det kommunale sprogcenter er stort set uændrede.

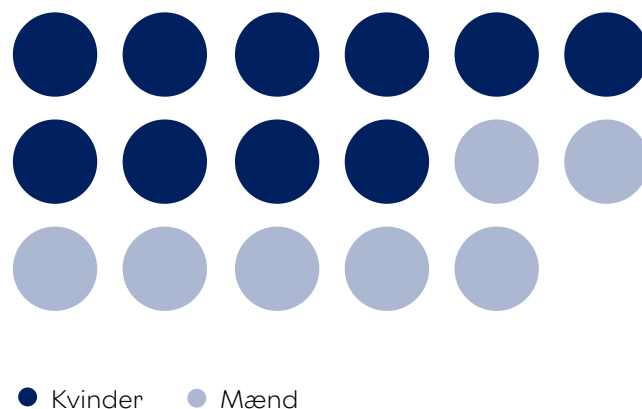
Figur 2 – fordeling på moduler

Selvforsørgende der læser danskuddannelserne

I 2024 fulgte ca. 17.000 udlændinge danskuddannelserne i København. Af de 17.000 udlændinge var der knap 10.000 kvinder og 7.000 mænd. Den gennemsnitlige alder var 32 år.

Gennemsnitsalderen er markant højere på den kommunale sprogskole. Særligt gruppen af ældre med ukrainsk baggrund har trukket gennemsnittet op.

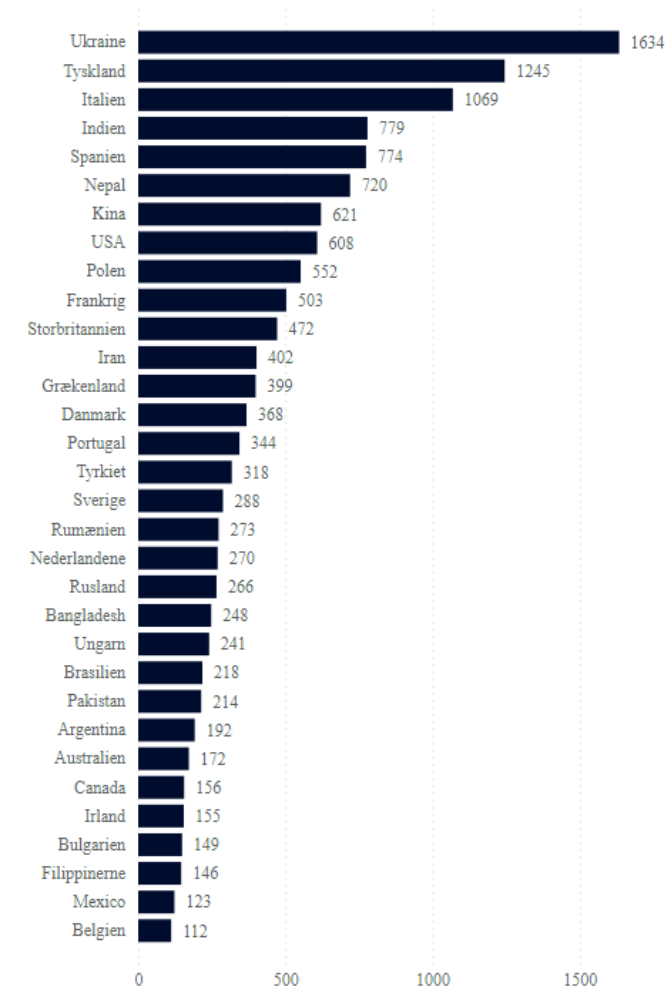
32 år

Er den gennemsnitlige alder for de studerende.

Nationalitet

I 2024 var der 154 forskellige nationaliteter i undervisningen. Ca. 43 pct. kom fra EU-lande, mens de resterende 57 pct. kom fra lande uden for EU. Fordelingen af nationaliteter er nogenlunde sammenlignelig med 2023. Dog har der været en fordobling af udlændinge fra Nepal.

De hyppigste nationaliteter var:

Kilde: Sprogcentrenes indberetninger, nationaliteter i 2024

Administrativt tilsyn

Formålet med det administrative tilsyn har været at undersøge:

- Om forvaltningens administrative procedure er tilstrækkelige?
- Om skolerne indberetter data rettidigt?

Punkterne uddybes herunder.

Administrative procedurer

Forvaltningen følger stringente procedurer ifm. henvisning af s-kursister. I forbindelse med sagsbehandling af henvisninger bliver det i hvert enkelt tilfælde kontrolleret, at der ikke bliver henvist til moduler, der allerede er bestået, og at kursisten stadigvæk har en gyldig danskuddannelsesperiode, dvs. fortsat har ret til danskuddannelse. Eventuelle divergenser udredes i dialog mellem forvaltningen og det eksterne sprogcenter.

I 2024 modtog forvaltningen 17.918 ansøgninger om henvisning til danskuddannelse fra de eksterne sprogskoler. Ansøgningerne skal sendes ind via det ønskede sprogcenter for hvert enkelt modul. I alt blev der givet 17.186 henvisninger, hvilket betyder, at kun 4,1 procent af ansøgningerne blev afvist. De afviste ansøgninger skyldes typisk manglende ret til danskuddannelse, flytning til anden kommune (som i givet fald skal henvise), dobbeltansøgning og lignende.

Hvert halve år gennemføres et stikprøvebaseret tilsyn med sagsbehandlingen af henvisninger. Det foregår ved, at der udvælges en stikprøve på fem henvisninger, som kontrolleres for korrekt sagsbehandling. Hvis der findes fejl, undersøges disse nærmere, og de nødvendige tiltag for udbedring implementeres. Der er ikke fundet fejl i de 10 stikprøvesager i 2024.

Indberetning af data

Sprogskolerne skal hvert kvartal indrapportere data til ministeriets Danskundervisningsdatabase. Der har ikke været konstateret fejl i indberetningerne, og de lovpligtige indberetninger af data er dermed godkendte.

Økonomisk tilsyn

Formålet med det økonomiske tilsyn har været at undersøge:

- Om sprogcentrernes regnskaber har givet anledning til bekymring?
- Om henvisninger sker korrekt?
- Om modultaksterne er på niveau med resten af landet?

Punkterne uddybes herunder.

Årsregnskaber

Som en del af forvaltningens koncept for tilsynet, gennemgås de eksterne sprogskolers årsregnskaber. Forvaltningen har gennemgået hhv. Studieskolens og UCplus' revisionsgodkendte årsregnskaber. Ved tilsynet har forvaltningen ikke nogen bemærkninger til hverken ledelsesberetningen eller årsberetningerne.

Retmæssighed i henvisningerne

Det økonomiske tilsyn gennemføres årligt bagudrettet og udføres som en stikprøvekontrol. Det kontrolleres, at borgeren er mødt til det modul og på den dato, som fremgår af betalingstilsagnet, som Københavns Kommune har modtaget fra sprogcentret. I samme tilsyn kontrolleres det, om sprogcentret har opkrævet kursisten for depositum i henhold til kommunens anvisning.

I stikprøvekontrollen udtrækkes 1 pct. af den samlede målgruppe, dvs. blandt kursisterne på de to private sprogcentre, Studieskolen og UCplus. Kursisterne udvælges tilfældigt. Kontrollen foregår ved, at kursisterne bliver kontaktet via digital post og bliver bedt om at bekræfte de informationer, som forvaltningen har modtaget fra sprogcentret. Konkret skal de bekræfte datoen for deres fremmøde, samt om de har foretaget en indbetaling af depositum og er blevet vejledt angående tilbagebetaling af depositum.

I 2024 er der sammenlagt taget kontakt til 53 borgere, hvoraf 28 har svaret. Samtlige kursister, der har meldt tilbage, oplyser at være fremmødt på den oplyste dato. Heraf angiver 24 kursister, at de har indbetalt depositum, mens 4 ikke svarer på dette spørgsmål – ingen svarer dog nej til spørgsmålet. Blandt de 28 kursister, som har svaret på henvendelsen, angiver 13, at de er blevet vejledt om depositumreglerne, 3 at de ikke er blevet vejledt, mens 12 ikke svarer på dette spørgsmål.

Hvis tilsynet konstaterer uoverensstemmelser eller informationer, der ikke er korrekte, tages der kontakt til sprogcentret, som bedes redegøre for fejlen og eventuelt gennemførte tiltag, der sikrer, at lignende fejl undgås fremover.

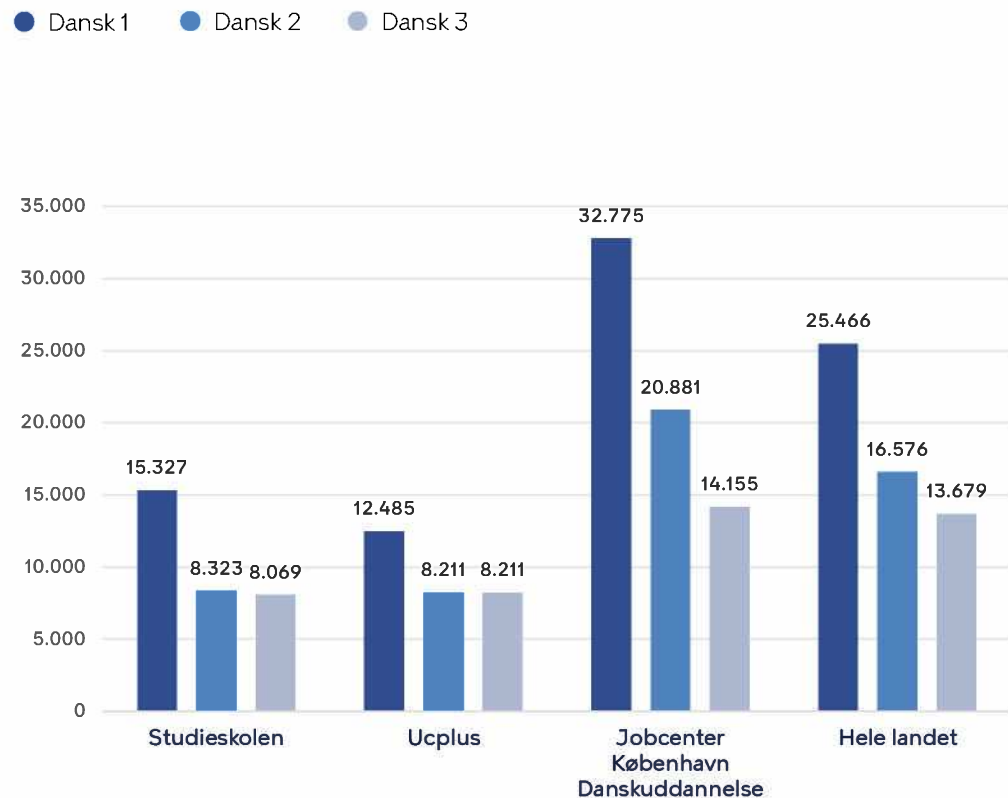
Modultakster

Prisen på danskuddannelserne ved de eksterne sprogskoler er fastlagt ved udbuddet ultimo 2021. Kontraktperioden begyndte 1. august 2022. Kommunen betaler pr. undervisningsmodul. Efter reglerne betales 30 procent af taksten ved modulstart og de resterende 70 procent, når kursisten består modulet.

Figur 3 viser modultaksterne, der blev fastlagt ved seneste udbud i 2021, modultaksterne for det kommunale sprogcenter og modultaksterne for landsgennemsnittet i 2024. Modultaksterne for "Hele landet" dækker over priser ved private såvel som kommunale sprogskoler og dækker desuden over priserne for undervisning til både s-kursister og i- kursister.

Forvaltningens vurdering er, at priserne for undervisningen til s-kursister er gode. Dette skyldes, at modultaksterne hos kommunens udbydere af danskuddannelse til selvforsørgende (Studieskolen og Ucplus) er blandt de laveste i landet. Omvendt er priserne for det kommunale sprogcenter højere end landsgennemsnittet. Her skal der dog tages højde for, at undervisningen til ydelsesmodtagere er dyrere sammenlignet med de selvforsørgende, fordi målgruppen er tungere.

Figur 3 – modultakster i 2024

Pædagogisk tilsyn

Formålet med det pædagogiske tilsyn har været at undersøge:

- Om sprogcentrets lokaler er egnede til voksenundervisning?
- Om underviserne har de rette kvalifikationer?
- Om kvaliteten af undervisningen tilfredsstillende?
- Om kursisterne er tilfredse med tilbuddet?
- Om fremmødet er tilfredsstillende?
- Om kursisterne gennemfører?
- Om karaktererne er som forventet?

Punkterne uddybes herunder.

Sprogcentrets adresser og lokaler

Det er tilsynets vurdering, at sprogskolerne råder over gode og tilfredsstillende undervisningsfaciliteter, der lever op til kravene i lovgivningen, kravene i udbuddet samt er handicapegnede.

Undervisernes kvalifikationer

Sprogcentre indberetter hvert kvartal om udviklingen i undervisernes kvalifikationer. Tilsynet vurderer, at underviserstaben på sprogskolerne har de rette underviserkvalifikationer jf. uddannelsesbekendtgørelsens § 24.

I juli 2020 betød en lovgivningsændring, at undervisere kan ansættes uden uddannelsen i dansk som andetsprog for voksne (DAV), hvis vedkommende senest et år efter ansættelsen begynder på uddannelsen. I seneste udbud (2021) stillede forvaltningen krav om, at andelen af uddannede undervisere (dvs. med DAV eller lign.) udgør minimum 60 % af den samlede underviserstab.

Det kan konstateres, at alle skolerne lever op til kravene. I det kommunale sprogcenter er andelen af uddannede undervisere over 90 pct. I de eksterne sprogcentre er ca. 70 pct. af underviserne DAV-uddannede.

Observationer af undervisning

I 2024 har der ligesom i foregående år været gennemført tilsynsbesøg på hvert af sprogcentrene. Under besøgene er undervisningen blevet observeret, og der har efterfølgende været dialog med undervisere og sprogcentrets uddannelsesansvarlige. Efter tilsynsbesøgene har der været faciliteret en samlet opfølgning med undervisere fra hver sprogskole.

Tilsynsbesøgene har været gennemført sammen med en ekstern pædagogisk konsulent fra Københavns Universitet. Konsulenten er til dagligt tilknyttet den afdeling, der tilbyder uddannelsen til 'underviser i dansk som andetsprog for voksne' (DAV-uddannelsen).

Konsulenten har gennemført observationerne og har udarbejdet selvstændige rapporter for hver observation. Rapporterne indeholder en præsentation af selve undervisningssituationen samt læringspunkter for undervisningen. Læringspunkterne er i denne sammenhæng anbefalinger fra det pædagogisk tilsyn til den pædagogiske ledelse om initiativer, der kan medvirke til at understøtte kvaliteten i undervisningen.

Tilsynet har på alle skolerne generelt observeret velfungerende undervisning, der opfylder bekendtgørelsens beskrivelser af undervisningens form og indhold.

Tilfredshed

De eksterne sprogskoler gennemfører hvert halve år en undersøgelse af kursisternes tilfredshed med undervisningen. Tilfredshedsundersøgelsen er udviklet i fællesskab mellem sprogcentre og forvaltningen.

Undersøgelsen har ni spørgsmål. Målsætningen er, at der skal være over 80% tilfredshed for samtlige spørgsmål. I 2024 baseres tilfredshedsundersøgelsen på 4.240 besvarelser. Kursisttilfredsheden har ved begge skoler levet op til målsætningen om 80 pct. tilfredshed.

Det kommunale sprogcenter gennemfører ikke tilfredshedsundersøgelser årligt. Der føres derimod undervisningsmiljøundersøgelser hvert 3. år, hvori der indgår en tilfredshedsundersøgelse. Den seneste undersøgelse blev foretaget i 2022. Her tilkendegav langt størstedelen af kursisterne en meget høj tilfredshed med tilbuddet. Den næste undersøgelse er planlagt til 2. halvår 2025.

Fravær

Forvaltningen følger med i fremmødeprocenten ved udbyderne. Fremmødet opgøres kvartalsvist. Kursisterne ved de eksterne sprogskoler (s-kursister) havde i 2024 et fravær på mellem 25-30 pct. Fraværet er på niveau med landsplan og helt normalt for målgruppen. I-kursisterne på det kommunale sprogcenter, havde i 2024 et fravær på ca. 30. pct. Fraværprocenten er nogenlunde på niveau med resten af landet.

Fraværet er som oftest en anelse højere for i-kursister end for s-kursister. Forskellen skyldes bl.a. at en stor del ukrainske statsborger har ret til at udrejse og fordi fraværsårsager så som lægebesøg, jobsøgning, pasning af børn under sygdom mm. oftest finder sted i samme tidsrum som danskundervisningen. Det relativt højere fravær på det kommunale sprogcenter vurderes derfor ikke som problematisk eller unormalt for målgruppen.

Gennemførelses procent

Tilsynet følger med i, hvor mange af de opstartede kursister som også gennemfører modulet. Der måles pba. af ikke-prøvebærende moduler, dvs. modulerne 1-5 1-4 for DU1). Opgørelsen tager udgangspunkt i opstartede moduler fra 1. kvartal 2023 til 4. kvartal 2024. Måleperioden er således 2 år.

Gennemførelsesprocenten viser, at kursister ved de private udbydere gennemfører de opstartede moduler 83-86 pct. af tiden. Forvaltningen vurderer, at gennemførelsesprocenten er tilfredsstillende.

Gennemførelsesprocenten er mindre ved kommunens eget sprogcenter, hvor 61-65 pct. gennemfører de opstartede moduler. Den lavere gennemførelsesprocent skal tages med det forbehold, at det kommunale sprog-center tilbyder undervisning til integrationsborgere. Borgerne her er i integrationsprogram og skal som følge heraf i arbejde eller praktik, hvilket påvirker gennemførelsen. Dertil kommer, at en stor del af målgruppen har væsentligt ringere forudsætninger for gennemførelse. Tilsynets vurdering er således, at gennemførelsesprocenten også her er tilfredsstillende.

Karakterer

Forvaltningen har set nærmere på karaktererne for kursister ved de tre sprogskoler. Resultaterne er baseret på nyeste nøgletal for 1. halvår 2024.

Forvaltningens samlede konklusion er, at gennemsnitskaraktererne for alle kommunens udbydere er på niveau med eller over gennemsnittet. Forvaltningen ser i særdeleshed positive karaktergennemsnit for prøven i DU3 ved de private udbydere og for prøven i DU2 ved det kommunale sprogcenter.

Sammenhæng mellem pris og kvalitet

Fokus for tilsynet er at undersøge, om der er en fornuftig balance mellem de priser, som kommunen betaler for danskundervisningen og det produkt, som leveres. Dette kan opgøres i, om skolerne sikrer, at kursisterne gennemfører og om der opnås høje karakterer ved eksaminerne.

På baggrund af en samlet evaluering, er det forvaltningen vurdering, at skolerne leverer et solidt produkt. De private sprogskolers priser er blandt de laveste i landet samtidig med, at kursisterne opnår karakterer som er på niveau med - eller højere end landsgennemsnittet.

Priserne ved det kommunale sprogcenter er lidt højere end landsgennemsnittet. Det skal dog tages med i betragtningen, at det kommunale sprogcenter leverer undervisning til i-kursister, hvilket forvaltningen vurderer er en dyrere og tungere opgave sammenlignet med den opgave, som de private sprogskoler løser. Den kommunale sprogskoles resultater er samtidig på niveau med resten af landet, hvilket vidner om et højt fagligt niveau i undervisningen.